

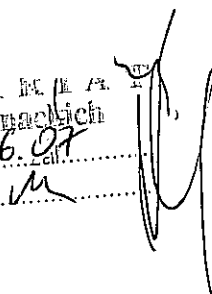

CENTRALNA KOMISJA
DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW

Pałac Kultury i Nauki
00-901 Warszawa

Nr BCK – Org. - 167 / 2007

Warszawa, 22 czerwca 2007 r.
tel. 022 826-82-38; tel./ fax. 022 620-33-24
e-mail: bck@pan.pl

CKST
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 26.06.07
nr. 5861 podpis.

Pan
Maciej Płażyński
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z pismem z dnia 11 czerwca br. (znak: BPS/DSK-043-400/07) i dołączonym do niego oświadczeniem złożonym przez senatora prof. dr hab. Adama Massalskiego, pozwalam sobie przekazać nasze stanowisko w przedstawionej sprawie.

Problem podniesiony przez prof. dr hab. Adama Massalskiego ma długą historię. Bardzo lakoniczne, nie dość precyzyjne kryteria oceny kwalifikacji kandydatów do tytułów profesorskich, powtarzane były do 2003 r. w niemal niezmienionej formie w tekście kilku kolejnych ustaw, regulujących m.in. zasady nadawania tytułów naukowych.

W dniu 1 maja 2003 r. weszła w życie nowa ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, w której zawarto zmienione częściowo (przy zachowaniu dotychczasowej lakoniczności sformułowań) kryteria oceny kandydatów do tytułu profesora.

Na kształt tej ustawy Centralna Komisja w zasadzie nie miała żadnego wpływu, zaś nasze uwagi nie znalazły uznania.

Według naszej oceny, przy pracach nad tą ustawą w zbyt małym stopniu wykorzystano możliwości konsultacji tekstu proponowanych rozwiązań ustawowych z szerszymi kręgami środowisk naukowych i artystycznych.

Ustawa ta przyniosła tymczasem istotną zmianę charakteru wymagań wobec kandydatów do tytułu profesora, co nie zostało w wielu środowiskach zauważone. Obok liberalizacji wymagań odnoszących się do dorobku badawczego (ocenia się całokształt dorobku, nie zaś tylko dorobek pohabilitacyjny), wymieniono tu nową kategorię osiągnięć wymaganych do awansu, tj. posiadanie poważnych osiągnięć w kształceniu kadry naukowej lub artystycznej, jako wyodrębnionej części osiągnięć dydaktycznych.

Centralna Komisja w rozpozszerechnionym opracowaniu „Kryteria oceny kwalifikacji kadry naukowej i artystycznej”, przygotowanym po wejściu w życie omawianej ustawy (załączam kopię), zawarła swoje uwagi do ustawowych wymagań stawianych kandydatom do tytułu

profesora. Nie mogą one w tym zakresie wychodzić poza ramy regulacji ustawowych, np. Centralna Komisja uznając, że promowanie doktorów jest najważniejszym, a więc szczególnie znaczącym osiągnięciem, nie może równocześnie bezwzględnie wymagać promowania doktorów od każdego z kandydatów.

W praktyce zdarza się (choć są to nieliczne przypadki), że kandydat do tytułu profesora uzyskuje poparcie Centralnej Komisji mimo, że nie wypromował jeszcze doktora, ma jednak znaczące osiągnięcia o innym charakterze, które mogą być dowodem jego aktywności i wyników w zakresie kształcenia kadry naukowej lub artystycznej, takich jak: częste pełnienie funkcji recenzenta w przewodach doktorskim i habilitacyjnym, organizacja i kierowanie studiami doktorskimi, organizowanie i kierowanie pracami zespołów młodych naukowców, których efektem są znaczące wyniki naukowe i stopnie naukowe.

Przypadki odmowy poparcia kandydatów do tytułu profesora dotyczą, w naszej ocenie, takich sytuacji, gdy kandydat nie ma w swym dorobku nie tylko promocji doktorskich, ale też innych, ekwiwalentnych osiągnięć w kształceniu kadry naukowej (zwykle również innych osiągnięć dydaktycznych), bądź ma osiągnięcia małe, śladowe, nie zasługujące na uznanie ich za „poważne osiągnięcia”.

Trzeba przyznać rację prof. dr hab. Adamowi Massalskiemu, który wskazuje na nierówne warunki do uzyskiwania wyników w zakresie działalności dydaktycznej, występujące w szkołach wyższych i w instytutach resortowych (w tym w placówkach PAN). Tej różnicy ustawodawca niestety nie uwzględnił w tekście ustawy, nie ma więc też podstawy prawnej do różnicowania tych wymagań przez Centralną Komisję wobec kandydatów z różnych rodzajów instytucji naukowych. Skuteczne i trwałe rozwiązanie problemu można osiągnąć tylko drogą legislacyjną, przez wprowadzenie odpowiednich zmian tekstu ustawy, po uprzednim przesądzeniu, że do uzyskania takiego samego tytułu można różnicować charakter wymagań.

W pracach Prezydium Centralnej Komisji spróbujemy jednak rozważyć możliwości działań z naszej strony zmierzających do złagodzenia trudności w uzyskiwaniu tytułu profesora, wynikających z omawianych wyżej przyczyn, zwłaszcza wtedy, gdy mamy do czynienia z kandydatem dysponującym wyróżniającymi się osiągnięciami badawczymi.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Centralnej Komisji

Prof. dr hab. Tadeusz Kaczorek